

Jan Furstenborg, medlem i Helsingfors pensionstagare i talargången

Invasjonen i Ukraina

Uppläver vi begynnelsen av en ny era som ett resultat av kärnvapenmakten Rysslands brutala anfallskrig i Ukraina? "Zeitenwende" sade förbundskansler Olaf Scholz i sin säkerhetspolitiska rapport till Tysklands Förbundsrad. Situationen är allvarlig, samma ord används i tyskan om begynnelsen av vår tideräkning.

Vi upprörs över de brott som den hänsynslösa Putin-regimen begär mot civilbefolkningen i Ukraina och den ryska utpressningen med kärnvapenhot. Vi är också oroliga över vår egen säkerhet. När detta skrivs råder inget akut hot mot Finland, men vi kan inte lita på att det blir så i all framtid.

Vårt försvar har förstärkts systematiskt under de senaste decennierna. Vi har ett aktivt militärt samarbete med Sverige. Nato-samarbetet är mångsidigt och nära. Vi samarbetar också med Förenta staterna som har den klart största avskräckningskraften på den ryska regimen. Vi måste ändå vara beredda på en framtida amerikansk president som är mindre intresserad av Europa. Därför behövs ett starkt EU där medlemsstaterna är solidariska och stöder varandra. Regeringen och särskilt statsminister Sanna Marin förtjänar ett erkännande för att ha säkrat Finlands engagemang och ansvarstagande också när det populistiska motståndet här hemma har varit hårt.

I Finland hyser vi ett starkt förtroende till statsledning och dess förmåga att handla rätt i detta svåra och farliga läge. Det här förtroendet är mycket viktigt.

Vår uppgift nu är att stöda Ukrainas kamp mot det ryska anfallet och att göra allt vi kan för att kriget inte sprider sig. Vi accepterar att sanktionerna mot Putins regim och Ryssland blir dyra också för oss. Vi väntar vi oss förståelse för så många pensionstagares trängda läge. Social rättvisa behövs också nu.

Arbetet för fred och nedrustning är effektivt bara under fria och demokratiska förhållanden. Vi får inte ge upp fredsörelsens mål och verksamhet nu när det omedelbara försvaret för våra mänskliga grundvärderingar uppstår oss alla. De är olika sidor av samma fredsarbete.

De flesta av oss äldre har levt de senaste två åren mera isolerade och ensamma än någonsin förr. Så har det varit också för Helsingfors svenska pensionstagare, vår lilla men aktiva förening. Vi måste alla se till att vi igen kan träffa varandra och göra angelägna saker tillsammans. Här ger pensionärsorganisationerna många möjligheter till aktivitet tillsammans med vänner och bekanta, granar och andra.

Och så kan vi till exempel samla in pengar för Ukraina.

Jan Furstenborg

Ekonom i arbetarrörelsen

På 1960-talet utbildade Rauno Kousa sig till förstmästare med utrikeshandeln som specialitet vid Helsingfors universitet. Men det blev bankvärlden där han skulle göra sin egentliga yrkeskarriär – börjande som lärare i Andelsbankernas Centralförbunds Gebhard-institut, andelsbankernas utbildningsinstitut. År 1964 startade fackcentralen FFC en egen Andelsbank med namnet Yhteistuki. Fyra år senare anställdes Rauno Kousa som verkställande direktör för Yhteistuki och dessutom blev han FFC:s ekonomichef.

– Bygandet av det så kallade Metallhuset i Hagnäs hade kört Metallarbetarförbundet in i ekonomiska svårigheter och FFC hade tagit över fastigheten. FFC:s ordförande Niilo Hämmäläinen tyckte att jag som ekonomichef skulle ta hand om de krävande underhandlingarna med bankerna. Något som också klarades av.

De båda jobben skötte Kousa i tio år.

– Men när vi sedan anställde en skild vd för Yhteistuki blev jag ordförande för bankens direktör.

Terminalvård i EKA!

I sjutton år satt Kousa som ekonomichef vid FFC innan han år 1985 flyttade till EKA-koncernen.

– På mitt ansvar föll koncernens fastighetsförvaltning, investeringar och aktiehandel. När EKA år 1993 hamnade ut för företagssanering ledde det till att jag fick köra ner flera placerings- och fastighetsbolag. Man kan säga att jag blev

en terminalvårdare för en del av företagen inom arbetarrörelsen.

Tack vare sina språkkunskaper kom Rauno Kousa att se en stor del av världen. Under sin yrkeskarriär besökte han sammanlagt 32 länder. Dit hörde Italien undantaget nästan alla europeiska länder samt USA och Kuba.

– På Kuba fick jag skaka hand med Fidel Castro, säger Kousa med ett småleende.

I USA kunde han bekanta sig med fackföreningsfrågor och den amerikanska fackcentralen AFL-CIO. Hans intryck var att de amerikanska fackliga aktivisterna är öppna och rejäl.

På frågan om hur USA upplevdes i jämförelse med Sovjetunionen svarar Kousa underfundigt:

– I de båda länderna var det papperslappar som gällde. I USA dollarn och i Sovjetunionen ropuskan.

Nordiskt samarbete viktigt

Rauno Kousa är en övertygad nordist. Tack vare jobbet hade han mycket att göra med ekonomicheferna för de fackliga Landsorganisationerna i Norden. Plus Arbejdernes Lands-

bank i Danmark och Landsbanken i Norge. Någon motsvarande bank finns inte i Sverige. Därtill kom hans engagemang som revisor för Nordens fackliga samorganisation NFS.

Inte heller som pensionär har Kousa valt att lägga sig på sofflocket. Bland annat är han vice ordförande för alla de bostadsfastighetsbolag som Raseborgs stad äger. Dessutom är han styrelsemedlem i Pensionstagarnas Centralförbund PCF, kassör för förbundets svenska distrikt, samt vice ordförande för Ekenäs Pensionslagare.

Genom flyttningen till Ekenäs år 1997 bytte han också partiavdelning från Helsingfors svenska arbetarförening som han tillhört sedan början av sextioalet till Ekenäs socialdemokrater. Orsaken till han valde Ekenäs som bostad var enkel:

Hans fru Lili-Ann är från Ekenäs.

Paret bor nu i ett egna hemhus i stadsdelen Knipnäs. Rauno har tre barn och fem barnbarn av vilka det äldsta är 25 år och det yngsta 22.

Som främsta hobby uppger han:

– Läsande, läsande. Alla politiska memoarer och deckare. Därtill kommer idrotten där bobollen och ishockeyn varit mina specialgrenar. En av mina döttrar har dessutom två finska mästerskap i handboll, säger Rauno Kousa med stolthet i rösten.

Henrik Helenius

Artikeln har publicerats i nättidningen Arbetarbladet

PCF'S SVENSKA DISTRIKT

ORDFÖRANDE

Stig Kumlin, 040 050 0584, stig.kumlin@pp.inet.fi

VICEORDFÖRANDE

Torsten Spring, 040 777 4318, torstenspring@hotmail.com

SEKRETERARE

Alf-Erik Helsing, 040 592 8595, alf-erik.helsing@anvianet.fi

PCF'S STYRELSE Rauno Kousa

PCF'S FULLMÄKTIGE

Torsten Spring

REDAKTIONSRÅD FÖR SVENSKA SIDAN I ELÄKKEENSAAJA:

Marianne Laxén (ansvarig), mannelx@hotmail.com
Henrik Helenius och
Alf-Erik Helsing

HEMSIDA:

svenskadistriktet.elakkeensaaja.fi

ANSVARIG FÖR HEMSIDAN:

Erik Ekman, erik.ekman@brev.fi

Livligt vårprogram i Karis

Efter en tid då Karis Svenska Pensionstagare har tvingats inhålla bland annat den viktiga julfesten och andra aktiviteter, har vi kommit i gång på allvar och intresset för föreningens verksamhet upplevs som stort. Vid vinterfesten den 1 mars slöt drygt hälften av medlemmarna upp.

Medlemmarna bjöds förutom på god mat med efterföljande kaffe och kaka också på program med sånggruppen, uppvaktning av medlemmar som fyllt jämna år och plötsligt dök Vilgot Mosn Boman (Kaj Rehnberg) från Krydd-

hulta upp och lockade fram många spontana skratt. Vi hade tänkt avsluta festen med Karisvisan av Dick Granroth men denna gång valde vi med tanke på den rådande situationen att i stället gemensamt sjunga I natt jag drömde, sången fick svensk text av Cornelis Vreeswijk 1964. Texten innehåller förhoppningar som i dag känns mycket aktuella och viktiga.

Jämmt en månad tidigare hölls en träff med korvgrillning och lite senare blev det medlemsmöte. Simhallsbesöken och sånggruppsövningar har startat och bowling startar inom kort.

Stadgeenligt värmöte har vi den 15 mars. Vi skall besöka Riksdagen den 5 april medan FPA informerar vid medlemsmötet den 3 maj.

Den 17 maj besöks Meriturva, Centret för sjösäkerhetsutbildning i Lojo som har en omfattande utbildning för yrkesfolk och amatörer som rör sig på sjön. Sommarresa planeras till 19–20 juni.

Styrelsen har under den här tiden jobbat med sina uppgifter och planeringen av historiken/bildverket inför föreningens 40-årsjubileum har påbörjats.

Erik Ekman

Karis sånggrupp. Från vänster: Erik Ekman, Ros-Mari Lindholm, Regina Vikman, Maj Granroth, Anita Exell, Ulla Tennström, Dan Björklöv och Gun Pihl.

Ekenäs pensionstagare diskuterade livligt

"Landets ekonomi ökade med 3,3 % år 2021, över 100 000 nya arbetsplatser har kommit till sedan sommaren 2020, i statens budget det har skett betydligt mindre låntagning för år 2022 än tidigare uppskattats..." var en del av riksdagsledamoten Johan Kvarnströms svar på frågan "hur mår landet idag? Den pågående pandemin har präglat regeringens arbete utåt, men trots det har man kunnat fatta beslut om många, för samhället, viktiga frågor. Sotereformen har rotts i land, man har fattat beslut om familjeledigheten, polisväsendets finansiering

har tryggats, liksom även tredje sektorns, trots minskade intäkter från Tipsbolaget. Man har gjort betydande framsteg gällande klimatfrågorna; de lägsta pensionerna har höjts, fortsatte Kvarnström. I offentligheten har man skapat bilden av att det råder betydande meningsskiljaktigheter mellan regeringspartierna, men samtliga beslut har, efter ingående underhandlingar fattats i gott samförstånd. Man kan säga att det finns ett förtroende mellan regeringspartierna.

I fråga om beskattningen svarade Kvarnström, att det viktiga är

att löntagarnas, pensionärernas och småföretagarnas skattegrad inte skärps. Det borde vara självklart att pensionärerna inte betalar högre skatt än löntagarna, sade han.

Bland pensionärerna talas det mycket om det s.k. brutna indexet, som används i samband med höjningen av pensionerna. Mötesdeltagarna önskade att den frågan skulle undersökas betydligt grundligare än hittills. Eller kunde ett blandsystem tas i bruk, något som man ofta ser under löneförhandlingarna, dvs. alla skulle erhålla ett fast belopp och en mindre procentförhöjning. Det nuvarande indexsystemet leder till att ju högre pensionen är desto mera pengar ger indexet.

Deltagarna ville också fästa Kvarnströms uppmärksamhet vid hushållsavgiften. De som har små inkomster betalar lägre skatt eller ingen alls, men då avgiften dras av direkt från skatten har dessa människor föga nytta av avgiften fastän det skulle vara viktigt för dem än för höginkomsttagarna. Kunde man i stället ta i bruk ett slags servicesedel eller gå in för ett negativt skattesystem?

Till slut konstaterade Kvarnström att välfärdsområdena tar hand om hela social- och hälsovården samt räddningsväsendet. För oss i Raseborg är sjukhusets öde ett av de viktiga ärendena i reformen, men likaså att närservern även i framtiden måtte fungera effektivt.

Rauno Kousa

Pensionärgillet i Jakobstad på utflykt. Grillstunden måste vi hålla inomhus på grund av stormen. Avslutades med fastlagssemla och kaffe. Trevligt tillsammans hälsar ordförande Helena Ahlstrand.

Borgå hoppas på bättre tider

På hösten 2021 firade Borgånejdens svenska pensionstagare alla som fyllt 70, 75, 80, 85, 90 och 95 under åren 2020 och 2021, på grund av att vi inte kunde arrangera möten under år 2020.

Nu i år har vi kunnat hålla våra planerade möten, men på grund av denna vinter med mycket snö och dåligt skötta trottoarer har det vi varit färre deltagare på våra möten, endast 15–20 medlemmar. På senaste tiden har våra tankar varit i Ukraina. Hoppas att våren blir bättre. Torsten Spring

Borgånejdens svenska pensionstagare firar "födelsedagsbarnen"

Musik står alltid på programmet då Vasa pensionstagare träffas. Här underhåller Torolf Rönqvist och Kenneth Granback med folk- och dansmusik.

Nu får vi mötas igen!

Då det i årat ur alla lurar tutas ut att man ska hålla avstånd och inte samlas många på ett ställe är det väl inte så underligt om budskapet går hem? Ingen vill ju bli smittad.

J-Coronapandemin håller på att ta död på föreningsverksamheten, mullrade Koleriske Kalle ilsket. ag höll försiktigt med och gav två exempel på hur avand från föreningsverksamhet vissa blivit. Vanliga Ville tror att verksamhet är en sjukdom och stavar den med ä. Och Joviale Julie undrar om verksamhet var något man kan köpa på Alko.

– Och det gick du på? undrade Kalle ironiskt.

Rodnande och stammande förnekade jag det bestämt – och nöjd med triumfen kunde Kalle gå

med att de allra flesta nog längtar efter att få träffas igen.

Det får de en möjlighet till i mars då Vasa Pensionstagare öppnar dörrarna till lokalen på Formansgatan 14 för den första träffen för år 2022, påpekar föreningens ordförande Brita Helsing. Det blir frågesport, musik, allsång och värmöte. Där träffas vi sedan varannan fredag fram till slutet av april, Och de mellanliggande fredagarna drar spelklubben spader så det står härliga till.

Hon påminner också om att motionskampanjen kommit i gång. Där har Vasaaföreningen ärorika traditioner att försvara.

Och som gräddes på moset: söndag 3 april kl. 17 har vi tänkt besöka Pörtomrevyn.

Alf-Erik Helsing